

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>Nationella allmänna domstolar

A tagállamok rendes bíróságai

Rumänien

Ez az oldal a romániai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

A romániai bírósági rendszer bemutatása

Románia bírósági rendszere az alábbiak szerint épül fel:

Bíróságok és ügyészségek

1. szint

Körzeti bíróságok (176)

Ügyészségek

2. szint

Törvényszékek (42)

Szakosított törvényszékek (3)

Gyermek- és családjogi törvényszék (1)

Ügyészségek

3. szint

Fellebbviteli bíróságok (15)

Ügyészségek

4. szint

Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék

Ügyészség

A romániai bírósági rendszert a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék és a többi bíróság alkotja.

Bíróságok

Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék

Románia legfelsőbb szintű bíróságaként ez az egyetlen olyan bírósági intézmény, amely biztosítani tudja a **jogszabályok többi bíróság általi egységes értelmezését és alkalmazását. Az ennek biztosítására szolgáló legfőbb eszköz a törvényességi óvás.**

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék négy – önálló hatáskörrel rendelkező – kollégiumból áll:

I. polgári kollégium;

II. polgári kollégium;

büntető kollégium;

közigazgatási és adóügyi kollégium.

A legfelsőbb szintű bíróság további, önálló hatáskörrel rendelkező egységei a **négy darab „öt bíróból álló tanács”, az összevont kollégiumok, továbbá a törvényességi óvással, valamint a meghatározott jogkérdésekkel foglalkozó tanács.**

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék részeként működő **I. polgári kollégium, II. polgári kollégium, valamint közigazgatási és adóügyi kollégium** bírálja el a fellebbviteli bíróságok ítéleteivel, valamint törvény által megállapított esetben más bíróságok határozataival szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a nem jogerős ítéletek vagy bármely olyan bírósági aktus ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, amelyek ellen egyéb módon nem nyújtható be fellebbezés és amelyek esetében a fellebbviteli bíróság előtti eljárás megszakadt.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma az alábbi ügyekkel foglalkozik:

Első fokon a törvény által az első fokon hatáskörrel rendelkező Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék hatáskörébe utalt ügyek és kérelmek;

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma elsőfokú bíróságként bírálja el a hazaárulás büntetével, a szenátorok, a képviselők és Románia európai parlamenti képviselői, a kormány tagjai, az alkotmánybírák, a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának tagjai, a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék bírái, valamint a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék mellett működő ügyészség ügyészei által elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket.

a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság által büntetőügyekben, első fokon hozott ítéletekkel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;

a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság és a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által büntetőügyekben, első fokon hozott ítéletekkel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;

a nem jogerős ítéletek vagy bármely olyan bírósági aktus ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek, amelyek ellen egyéb módon nem nyújtható be fellebbezés és amelyek esetében a fellebbviteli bíróság előtti eljárás megszakadt;

törvény által megállapított esetekben a büntetőügyekben hozott jogerős ítéletekkel szembeni fellebbezések;

egyes jogkérdések tisztázását célzó előzetes döntéshozatal iránti kérelmek;

illetékességi összeütközések, amelyekben a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma az összeütközéssel érintett bíróságok felett álló általános magasabb szintű bíróság;

a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező fellebbviteli bíróság által másik fellebbviteli bírósághoz való utalás iránti kérelmek;

törvényben meghatározott egyéb esetek.

Az öt bíróból álló tanácsok

A többször módosított és kiegészített, valamint ismételt közzétett 304/2004. sz. törvény 24. cikke értelmében az öt bíróból álló tanácsok bírálják el a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által első fokon hozott ítéletekkel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmeket, az előzetes engedélyezést követően az öt bíróból álló tanácsok elé terjesztett, fellebbviteli eljárásban hozott ítélettel szemben előterjesztett fellebbezéseket, az első fokon a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által tett megállapításokkal szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmeket, a törvényben meghatározott fegyelmi ügyeket, valamint a törvény által a hatáskörükbe utalt és hatáskörükbe tartozó egyéb ügyek, továbbá az alkotmánybíróság elé

utalást elutasító, másik öt bíróból álló tanács által hozott ítéletekkel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmeket. Az ismételten közzétett 317/2004. sz. törvény 51. cikkének (3) bekezdése értelmében az öt bíróból álló tanácsok bírálják el a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának fegyelmi ügyekben hozott ítéleteivel szembeni felülvizsgálati kérelmeket.

A Legfelsőbb Semmitő- és Ítéлőszék **összevont kollégiumban** tanácskozik a következő esetekben:

a Legfelsőbb Semmitő- és Ítéлőszék ítéлkezési gyakorlatának megváltoztatásával kapcsolatos előterjesztések intézése;

konzultáció az Alkotmánybírósággal a törvények alkotmányosságának – azok kihirdetését megelőző – ellenőrzése érdekében.

Fellebbviteli bíróság

Romániában a **fellebbviteli bíróságokat** az elnökök vezetik, akiknek munkáját egy vagy két elnökhelyettes segítheti.

A fellebbviteli bíróság kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügycsoportokban:

polgári ügyek,

büntetőügyek,

gyermeket érintő vagy családjogi ügyek,

közigazgatási és adójogi peres ügyek,

munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetésektelenséggel, tisztességtelen versennyel és

egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek, valamint

tengeri és folyami hajózási ügyek.

A 15 fellebbviteli bíróság jogi személyiséggel rendelkezik, és mindegyikük több (hozzávetőleg 3) törvényszék illetékességi területét fedi le.

Polgári ügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

elsőfokú bíróságként – külön jogszabályi előírások alapján – elbírálják a közigazgatási és adójogi peres ügyekkel kapcsolatos kereseteket;

fellebbviteli bíróságként elbírálják a törvényszékek által első fokon hozott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket;

felülvizsgálati fórumként elbírálják a törvényszékek által fellebbviteli eljárásban hozott ítéletekkel, valamint az első fokon a törvényszékek által hozott azon ítéletekkel szembeni felülvizsgálati kérelmeket, amelyek ellen a törvény alapján nincs helye fellebbezésnek, továbbá a törvényben kifejezett meghatározott egyéb ügyeket.

Büntetőügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként:

a büntető törvénykönyv 394–397., 399–412. és 438–445. cikkében említett bűncselekmények;

Románia nemzetbiztonságával kapcsolatos, külön törvényekben meghatározott bűncselekmények;

a körzeti bíróságok és a törvényszékek bírái, valamint az e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei által elkövetett bűncselekmények;

ügyvédek, közjegyzők, bírósági végrehajtók, a Számvevőszék pénzügyi ellenőrei, valamint külső állami könyvvizsgálók által elkövetett bűncselekmények;

a törvény alapján létrehozott egyházak vezetői, valamint egyéb, legalább püspöki vagy annak megfelelő rangú, vezető egyházi személyek által elkövetett bűncselekmények;

a Legfelsőbb Semmitő- és Ítéлőszék bírósági fogalmazói, a fellebbviteli bíróságok vagy a katonai fellebbviteli bíróság bírái, és az e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei által elkövetett bűncselekmények;

a Számvevőszék tagjai, a Jogalkotási Tanács elnöke, az ombudsman, az ombudsmanhelyettesek és a quaestorok által elkövetett bűncselekmények;

a törvényben meghatározott esetekben egy másik illetékes bírósághoz történő áttétel iránti kérelmek.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják az első fokon a körzeti bíróságok és törvényszékek által büntetőügyekben hozott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az illetékességi területükön működő törvényszékek közötti **illetékességi összeütközések**, az illetékességi területükön működő körzeti bíróságok és törvényszékek közötti hatásköri összeütközések, továbbá egy adott fellebbviteli bíróság illetékességi területén belül különböző törvényszékek illetékességi területén működő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében is.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az elítélt személyek **kiadatására** vagy külföldre szállítására irányuló kérelmekről.

Törvényszékek

Az országban működő, megyei szinten szerveződő **42 törvényszék** jogi személyiséggel rendelkezik. A törvényszék illetékességi területe az adott törvényszék fekvése szerinti megye valamennyi körzeti bíróságát átfogja.

A törvényszék külön kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügyekben:

polgári ügyek,

büntetőügyek,

gyermeket érintő vagy családjogi ügyek,

közigazgatási és adójogi peres ügyek,

munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetésektelenséggel, tisztességtelen versennyel és

egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek; valamint

tengeri és folyami hajózási ügyek.

Polgári ügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

elsőfokú bíróságként a törvényszékek minden olyan keresetet elbírálnak, amelyet törvény nem utal más bíróság hatáskörébe.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják az első fokon a körzeti bíróságok által hozott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a körzeti bíróságok által hozott azon ítéletekkel szembeni felülvizsgálati kérelmeket, amelyek ellen a törvény alapján nincs helye fellebbezésnek, továbbá a törvényben kifejezett meghatározott egyéb ügyeket.

Büntetőügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

elsőfokú bíróságként:

az élet, testi épség és egészség elleni bűncselekmények, a személyes szabadság elleni bűncselekmények, a rongálás bűncselekmény súlyosabban

minősülő esetei, a különösen súlyos hátrányt okozó bűncselekmények, migránskereskedelem, kínzás, korrupció és hivatali bűncselekmények,

államtitoksértése, nem nyilvános titkosszolgálati információ nyilvánosságra hozatala, pénzeszközök jogtalan megszerzése, sikkasztás, nukleáris és egyéb rádióaktív anyagokkal való visszaélés, robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés, AIDS továbbadása, információs rendszerek és adatok biztonsága és integritása elleni bűncselekmények, szervezett bűnözői csoport létrehozása;

halált okozó szándékos bűncselekmények;

azon bűncselekmények, amelyek tekintetében a Szervezett Bűnözéssel és Terrorizmussal Kapcsolatos Vizsgálatok Igazgatósága (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*) vagy az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság képviseli a vádat, kivéve, ha e bűncselekmények törvény alapján magasabb szintű bíróságok hatáskörébe tartoznak;

az adócsalás megelőzéséről és az adócsalás elleni küzdelemről szóló többször módosított 241/2005. sz. törvény 9. cikkének megfelelően a pénzmosással és adócsalással kapcsolatos bűncselekmények;

a törvény által a hatáskörébe utalt egyéb bűncselekmények.

A törvényszékek döntenek az illetékességi területükön működő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében, valamint elbírálják a körzeti bíróságok által törvényben meghatározott ügyekben hozott ítéletekkel szembeni felülvizsgálati kérelmeket.

Körzeti bíróságok

A megyékben, valamint Bukarestben létrehozott körzeti bíróságok nem rendelkeznek jogi személyiséggel.

Polgári ügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

azon keresetek, amelyek a polgári törvénykönyv értelmében a szülői felügyeleti joggal és a családjogi ügyekkel foglalkozó bíróságok hatáskörébe tartoznak, kivéve, ha a törvény kifejezetten másként rendelkezik;

a törvény értelmében az anyakönyvi nyilvántartással kapcsolatos keresetek;

többszintes épületek, lakások vagy kizárólag különböző személyek tulajdonában álló helyiségek kezelésével, vagy a társasházközösségek által más természetes vagy jogi személyekkel létesített jogviszonyokkal kapcsolatos keresetek;

lakás kiürítése iránti keresetek;

közös fallal vagy árokkal, épületek vagy növények közötti távolsággal, átjárási joggal, valamint a tulajdonjogot érintő, törvény vagy bíróság által előírt vagy a felek megállapodása által meghatározott bármely egyéb teherrel vagy korlátozással kapcsolatos keresetek;

telekhatárok megváltoztatásával vagy megjelölésével kapcsolatos keresetek;

birtokvédelmi keresetek;

pénzben ki nem fejezhető cselekmény elvégzésére vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos keresetek, függetlenül attól, hogy szerződésen alapulnak-e vagy sem, a törvény által más bíróság hatáskörébe utalt keresetek kivételével;

halál tényének bírói megállapítása iránti keresetek;

közös tulajdon bíróság általi megszüntetése iránti keresetek, függetlenül a pertárgy értékétől;

örökléssel kapcsolatos keresetek, függetlenül a pertárgy értékétől;

elbirtoklást érintő keresetek, függetlenül a pertárgy értékétől;

keresetek földhaszonbérlettel kapcsolatos ügyekben, kivéve a külön törvény által más bíróság hatáskörébe utalt ügyeket;

bármely egyéb, pénzben kifejezhető követelés 200 000 RON összegig, függetlenül attól, hogy a felek egyéni vállalkozóként vagy magánszemélyként járnak el.

Ezenkívül a körzeti bíróságok a törvény által előírt esetekben elbírálják a hatósági jogalkalmazói tevékenységet végző helyi közigazgatási és egyéb szervek határozatai elleni fellebbezéseket, valamint a törvény által hatáskörükbe utalt egyéb kérelmeket.

Büntetőügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

Általánosságban a bűncselekmények minden fajtája, kivéve azokat, amelyeket a törvény értelmében első fokon a törvényszékek, a fellebbviteli bíróságok vagy a Legfelsőbb Semmítő- és Ítéлőszék bírál el.

E bíróságokkal kapcsolatos további információk a [román igazságügyi minisztérium által fenntartott bírósági portálon](#) található.

Jogi adatbázisok

Az alábbi jogi adatbázisok érhetők el az interneten:

a Legfelsőbb Semmítő- és Ítéлőszék a saját [weboldalán](#) közzéteszi ítélezési gyakorlatát;

A bíróságok a bírósági portálon közzéteszik ítéleteik összefoglalását. Lásd például a [bukaresti fellebbviteli bíróság ítéleteinek összefoglalását](#);

A [romániai Jogalkotási Tanács](#) által üzemeltetett és fenntartott jogi adatbázis, [bíróságok illetékessége – Románia](#).

Utolsó frissítés: 16/04/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.